

ทัศนะเรื่อง "ประสมการณ์" ในปรัชญาของจอห์น คิวอี้

นางสาวพวงแก้ว ลิ้มปิสุรีย์

001936

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

I 16636843

THE CONCEPT OF "EXPERIENCE" IN JOHN DEWEY'S PHILOSOPHY

Miss Puangkaew Limpisuree

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

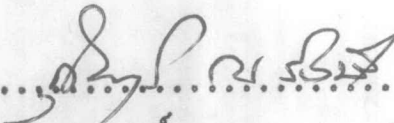
1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทศนะเรื่อง "ประสบการณ์" ในปรัชญาของจอห์น คิวอี้
โดย นางสาวทองแก้ว ลิ้มปิติริย์
แผนกวิชา ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์

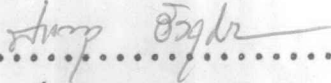
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ณ. รังษี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์) วิทยานิพนธ์

..... กรรมการ
(อาจารย์ประทุม อังกูรโรหิต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทศนะเรื่อง "ประสมการณ์" ในปรัชญาของจอห์น คิวอี้
ชื่อ นางสาวพวงแก้ว ลิมปิสุรีย์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิตทเวทย์
แผนกวิชา ปรัชญา
ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับ "ประสมการณ์" ตามทัศนะของจอห์น คิวอี้ โดยเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างประสมการณ์ของคิวอี้กับประสมการณ์ของลัทธิประจักษ์นิยม ขณะเดียวกันก็ศึกษาลักษณะและบทบาทของประสมการณ์ที่มีต่อความคิดทางการศึกษาของคิวอี้

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า "ประสมการณ์" ของจอห์น คิวอี้ มีความหมายกว้างกว่าประสมการณ์ของลัทธิประจักษ์นิยม ซึ่งเชื่อว่าประสมการณ์เป็นวัตถุของการรู้ ความรู้จะได้จากประสมการณ์ส่วนที่ประจักษ์ต่อผัสสะเท่านั้น จิตไม่สามารถรู้วัตถุภายนอกที่แท้จริงได้ ความเชื่อเช่นนี้ทำให้เกิดทวิภาวะระหว่างผู้รู้และวัตถุขึ้น คิวอี้แก้ปัญหาดังกล่าวโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Empirical Method) แบ่งประสมการณ์ออกเป็น 2 ชนิด คือ ประสมการณ์ปฐมภูมิ และประสมการณ์ทุติยภูมิ โดยที่ประสมการณ์ปฐมภูมิ เป็นประสมการณ์ในวัตถุ เป็นประสมการณ์ก่อนใช้ความคิด ส่วนประสมการณ์ทุติยภูมิ เป็นประสมการณ์การรู้ มีการใช้ปัญญาและความคิด ประสมการณ์ไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับการรู้ อย่างเดียว แต่เป็นกิจกรรมของอินทรีย์ เกิดจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม รวมเอาตัวรู้กับวัตถุ จิตกับกายเข้าด้วยกัน ดังนั้น ประสมการณ์กับธรรมชาติ ก็คือสิ่งเดียวกัน ความแตกต่างทั้งหลายเป็นสิ่งที่เรากำหนดขึ้นเอง ประสมการณ์จะต้องมีวัตถุของประสมการณ์อยู่ด้วย วัตถุของประสมการณ์ก็มีอยู่แล้วในธรรมชาติ และเป็นอิสระ

จากกิจกรรมของเรา แม้จะไม่มีจิต วัตถุภายนอกก็มีอยู่แล้ว

นอกจากนี้ กิวยังขยายขอบเขตของประสบการณ์ไปในเรื่องของการศึกษา ประสบการณ์ที่มีลักษณะเป็นการศึกษาคือ ประสบการณ์ที่มีการใช้ปัญญาและความคิด การศึกษาของกิวยังตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ และมีจุดหมายที่ประสบการณ์

The experience is not a kind of knowing only. Infact, it is the activity of the organism. accuring relatively by way of interaction between the organism and environment. This act combines both the knower and the objects known, both mind and body. So experience and nature are the same. Their differences that appear are determined by us. Experience must have its bjects and the objects of our experience already exist in nature and independent of our activity. Eventhough there were no mind to perCeive, the external object is already there.

In addition to this , Dewey widens the scope of experience into the realm of education. The experience in this form has the intellect and thought as its core, Education, according to him has the experience as its base and focusses on the experience as such.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและการแนะนำจากศาสตราจารย์
ดร. วิทย์ วิศทเวทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ
อย่างสูง และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์กิริติ บุญเจือ อาจารย์วิจิตร เกศวิศิษฐ์
อาจารย์ประทุม อังกรโรหิต อาจารย์ปรีชา ช่างขวัญยืน อาจารย์ณรงค์พรณ ลวนานนท์
ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและขอแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ตลอดจน
เชื้อเพื่อเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ

นอกจากนี้ก็ขอขอบคุณ คุณณิศา สวัสดิศรพร และทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ส่วนดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา บังเกิดเกล้าของผู้เขียน

พวงแก้ว ลิ้มปิสูรีย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่	

1. บทนำ	1
2. ความคิดเกี่ยวกับ "ชนชาตินิยม"	3
3. "ประสบการณ์" ตามทัศนะของจอห์น คิวอี้	14
4. ประสบการณ์กับการศึกษา	46
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	68
ประวัติผู้เขียน	72